

2017-11-17

Fråga-svar

Afghanistan: Sepah-e Pasdaran

Fråga

Inkom 2017-11-08

Finns det specifika risker för personer med kopplingar till Sepah-e Pasdaran i Afghanistan?

Är konflikten mellan Sepah-e Pasdaran och andra grupperingar avgränsade till delar av Afghanistan?

Vad finns det för kopplingar mellan Sepah-e Pasdaran och talibanrörelsen?

Svar

Vad är Sepah-e Pasdaran?

Sepah-e Pasdaran betyder ordagrant väktargardet på dari/persiska. Benämningen används också om det iranska revolutionsgardet vilket bör hållas i åtanke vid konsultation av källor.

Sepah-e Pasdaran grundades av Mohammad Akbari i Iran 1983.¹ Sepah-e Pasdaran benämns av flera källor också som Pasdaran-e Jihad-e Islami (väktarna av jihad och islam) eller bara som Pasdaran (väktarna).²

¹ Cooperation for Peace and Unity (CPAU), *Conflict analysis: Jaghori and Malistan districts, Ghazni province*, april 2009, s. 9. Tillgänglig: http://cpau.org.af/manimages/publications/Ghazni_Conflict_Analysis_Apr09_Final.pdf [hämtad: 2017-11-17]

² Lifos når denna slutsats utifrån att alla källor som nämner dessa organisationer i en afghansk kontext samtliga refererar till Akbari som ledare och beskriver en snarlik historisk utveckling av organisationerna och en snarlik ideologi.

Pasdarán var en av flera organisationer som 1989 bildade paraplyorganisationen/partiet Hezb-e Wahdat.³ Partiet var inledningsvis en samlingsorganisation för shiitiska grupperingar men blev över tid en alltmer hazar-nationalistisk organisation.⁴

1992, under pågående inbördeskrig, uppstod en splittring inom Hezb-e Wahdat. Splittringen gällde bland annat huruvida man skulle stötta Rabbani, den tadzjikiska presidenten i Afghanistan (vilket Akbari ville), eller inte. Konflikten rörde också Hezb-e Wahdats politiska inriktning. Akbari, som är etnisk qizilbash, och hans följare stod för politisk shiitisk islamism medan andra dominerande krafter i partiet hade olika politiska inriktningar och samlades kring en hazar-nationalistisk position.⁵

1994 förlorade Akbari ett internt partival och han och hans anhängare attackerades av den nya ledaren Mazari och fick söka skydd i delar av Kabul som kontrollerades av Massouds (Norra alliansen/Jamiat-e Islami) styrkor.⁶

Efter splittringen i Hezb-e Wahdat har flera tidigare parter använt sig av samma namn (ofta med ett tillägg) och anges ofta med namnet på ledaren av grupperingen för att skilja dem åt. I källor som beskriver den grupp som har sina rötter i Pasdarán under tiden för inbördeskriget används flera benämningar. Dels benämns gruppen med de gamla namnen (olika varianter av Pasdarán) men också som Hezb-e Wahdat (Akbari) eller Akbari-fraktionen och andra snarlika varianter.

Tiden strax innan 1998 kontrollerade Khalili-fraktionen (Mazaris efterträdare) i stort sett hela Hazarajat. Bamyán, där Akbari haft sitt starkaste fäste, föll till talibanerna 1998. Kort därefter inledde Akbari förhandlingar med talibanrörelsens ledning för att alliera sig med dessa i utbyte mot lokalt inflytande och andra eftergifter. Talibanerna föredrog lokala uppgörelser med enskilda hazarledare och Akbari hade svårt att vinna gehör.⁷

Flera källor nämner endast Akbaris samröre med talibanrörelsen översiktligt. Lifos har endast kunnat hitta uppgifter om en specifik strid där Akbaris styrkor ska ha stridit sida vid sida med talibanerna. Enligt källan ska Akbari ha mobiliserat hundratals personer som stred tillsammans med

³ Cooperation for Peace and Unity (CPAU), *Conflict analysis: Jaghori and Malistan districts, Ghazni province*, april 2009, s. 9-10. Tillgänglig: http://cpau.org.af/manimages/publications/Ghazni_Conflict_Analysis_Apr09_Final.pdf [hämtad: 2017-11-17]; Australien. Refugee Review Tribunal, *Background Paper - Afghanistan: Political Parties and Insurgent Groups 2001-2013*, September 2013, s. 18-21. Tillgänglig: https://www.ecoi.net/file_upload/1226_1369733768_ppig2.pdf [hämtad 2017-11-17]. Hezb betyder parti och Wahdat betyder enighet.

⁴ Ibid. s. 18.

⁵ Ibrahimí, Niamatullah, *The Hazaras and the Afghan State: rebellion, exclusion and the struggle for recognition*, s. 192-193. Hurst & Company, London, 2017

⁶ Ibid. s. 194-195.

⁷ Ibid. s. 205-207.

talibanerna mot oppositionen i Parwan⁸. Enligt samma källa ska samarbetet med talibanerna ha hjälpt Akbari upprätthålla makten i distrikten Panjab och Waras i Bamyān, hans starkaste fästet. Genom att på så sätt underlätta livet för befolkningen i dessa distrikt ska han ha blivit populär hos lokalbefolkningen som troget har röstat på honom i senaste årens parlamentsval.⁹

Efter talibanregimens fall har Akbari fortsatt verka politiskt. Han sitter i parlamentets underhus (wolesi jirga) som representant för Bamyān och han leder partiet Hezb-e Wahdat-e Melli Islami-ye Afghanistan (betyder ungefär "Nationella islamska partiet för enighet", på engelska vanligen benämnt som "National Islamic Unity Party of Afghanistan").¹⁰

Av äldre nyhetsrapportering framgår att Akbari kort efter USA:s invasion av Afghanistan återanslöt sig till oppositionen.¹¹ Enligt mer nutida nyhetsrapportering uppges Akbari ha uttalat stöd för den sittande regeringen.¹² I senaste presidentvalet ställde Akbari och hans parti sig bakom kandidaten Abdullah Abdullah som i dagsläget är "Chief Executive" i regeringen (ungefär premiärminister).¹³

Vad finns det för risker för en person vars familjemedlem varit medlem i Sepah-e Pasdaran?

I rapporten från CPAU som refereras i frågan omnämns att personer med koppling till Akbari-fraktionen/Pasdaran utsatts för våld av anhängare till andra falanger som tidigare utgjort Hezb-e Wahdat. Dessa uppgifter är i huvudsak hämtade från en UNHCR-rapport från 2003. I denna rapport framgår i huvudsak att vissa återvändare till distrikten Malistan och Jaghori i Ghazni vid denna tidpunkt utsattes för våld och trakasserier av Nasr-fraktionen på grund av att de hade koppling till bland annat Akbari-fraktionen. Bland annat utsattes de för utpressning, gripanden och beslagtagna mark.¹⁴ En källa uppger att Nasr-fraktionen fortsatt hade starkt

⁸ Ibid. s. 207.

⁹ Ibid.

¹⁰ Australien. Refugee Review Tribunal, *Background Paper - Afghanistan: Political Parties and Insurgent Groups 2001-2013*, September 2013, s. 21. Tillgänglig: https://www.ecoi.net/file_upload/1226_1369733768_ppig2.pdf [hämtad 2017-11-17].; Afghanistan. Parlamentet, *Mohammad Akbari personal life*, n.d. Tillgänglig: <http://wolesi.website/pve/showdoc.aspx?Id=1701> [hämtad 2017-11-17]

¹¹ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Afghanistan: Current situation of Wahadat Party supporters*, 2002-04-16. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/docid/3df4bdf60.html> [hämtad 2017-11-17]

¹² TV-sändning, National Afghanistan TV, Kabul 2016-08-30 15.30 GMT, rapporterad av BBC Monitoring.

¹³ TV-sändning, TOLO News, Kabul 2014-06-06 13.30 GMT, rapporterad av BBC Monitoring.

¹⁴ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *UNHCR Returnee Monitoring Report, Afghanistan Repatriation, January 2002 - March 2003*, 2003-07-05. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/pdfid/3f1bbde74.pdf> [hämtad 2017-11-17]

inflytande i dessa områden 2009 men nämner inte något om Akbari-fraktionen.¹⁵ Annan rapportering från åren 2002-2004 omnämner sammandrabbningar mellan Khalili-fraktionen och Akbari-fraktionen i Ghor¹⁶ och i Sar-e Pol¹⁷.

Lifos har sökt i nyhetsrapportering och i databaser såsom refworld och ecoi efter uppgifter om sammandrabbningar eller riktat våld mellan de olika grupperingarna i perioden efter 2004 utan framgång. Sökningar har gjorts även på de nutida partinamn som används av grupperingarna.

Lifos har också sökt efter information om våld från statens sida riktat mot anhängare av Akbari och personer med koppling till Akbaris gruppering men inte hittat någon information.

Lifos slutsatser

Det saknas information om våld riktat mot Akbari-anhängare på senare år. Avsaknad av information innebär inte i sig att det inte förekommer. Det är känt att det på grund av säkerhetsläget är svårt att inhämta information i delar Afghanistan. Det faktum att Akbari sedan länge är folkvald politiker med kopplingar till andra etablerade politiker tyder dock enligt Lifos bedömning på att någon hotbild riktad mot Akbari/Pasdaran-anhängare inte föreligger från statens håll. Grupper som i nutid sammankopplats med talibanrörelsen, så som Hekmatyars Hezb-e Islami som fram tills nyligen varit förbjuden, har exempelvis inte varit tillåtna att ställa upp i val under 00-talet.

Gällande en eventuell hotbild från andra grupperingar är det enligt Lifos mening svårare att bedöma läget. De konflikter som involverar grupperingar som tidigare tillhört Hezb-e Wahdat har ägt rum i Hazarajat och andra delar av landet där det bor hazarer. Lifos har inte kunnat hitta uppgifter om några stridigheter i stor skala mellan de olika grupperingarna efter talibanregimens fall. Lifos bedömer att sådana konflikter i stor skala sannolikt hade varit omskrivna i det fall de förekom. Det kan dock inte uteslutas att det även i nutid förekommer lokalt avgränsade konflikter mellan anhängare av de olika partierna/grupperingarna på sina håll.

¹⁵ Australien. Refugee Review Tribunal, *Country Advice Afghanistan: Afghanistan – AFG36160 – Haji Abdul – Nasr Party – Hazaras – Shia Muslims – Land Disputes*, 2010-02-16, s. 2. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/pdfid/505af72d2.pdf> [hämtad 2017-11-17]

¹⁶ International Crisis Group (ICG), *The Loya Jirga: One Small Step Forward?*, 2002-05-16, s. 3. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/pdfid/3de649f77.pdf> [hämtad 2017-11-17]

¹⁷ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Chronology of Events in Afghanistan, July 2003*, 2004-04-01, s. 7. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/pdfid/407bd83c4.pdf> [hämtad 2017-11-17]; Radiosändning, Voice of the Islamic Republic of Iran, Mashad 2003-04-27, rapporterad av BBC Monitoring.

Denna sammanställning av information/länkar är baserad på informationssökningar gjorda under en begränsad tid. Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestrida/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i sammanställningen återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom sammanställningen göra politiska ställningstaganden. Refererade dokument bör läsas i sitt sammanhang.

Källförteckning

Afghanistan. Parlamentet, *Mohammad Akbari personal life*, n.d. Tillgänglig: <http://wolesi.website/pve/showdoc.aspx?Id=1701> [hämtad 2017-11-17].

Australien. Refugee Review Tribunal, *Country Advice Afghanistan: Afghanistan – AFG36160 – Haji Abdul – Nasr Party – Hazaras – Shia Muslims – Land Disputes*, 2010-02-16. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/pdfid/505af72d2.pdf> [hämtad 2017-11-17].

Australien. Refugee Review Tribunal, Background Paper - Afghanistan: Political Parties and Insurgent Groups 2001-2013, September 2013. Tillgänglig: https://www.ecoi.net/file_upload/1226_1369733768_ppig2.pdf [hämtad 2017-11-17].

Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, *Afghanistan: Current situation of Wahadat Party supporters*, 2002-04-16. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/docid/3df4bdf60.html> [hämtad 2017-11-17].

Cooperation for Peace and Unity (CPAU), *Conflict analysis: Jaghori and Malistan districts, Ghazni province*, april 2009. Tillgänglig: http://cpau.org.af/manimages/publications/Ghazni_Conflict_Analysis_Apr09_Final.pdf [hämtad: 2017-11-17].

Ibrahimi, Niamatullah, *The Hazaras and the Afghan State: rebellion, exclusion and the struggle for recognition*. Hurst & Company, London, 2017

International Crisis Group (ICG), *The Loya Jirga: One Small Step Forward?*, 2002-05-16. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/pdfid/3de649f77.pdf> [hämtad 2017-11-17].

National Afghanistan TV, TV-sändning, Kabul 2016-08-30 15.30 GMT, rapporterad av BBC Monitoring.

TOLO News, TV-sändning, Kabul 2014-06-06 13.30 GMT, rapporterad av BBC Monitoring.

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *UNHCR Returnee Monitoring Report, Afghanistan Repatriation, January 2002 - March 2003*, 2003-07-05. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/pdfid/3f1bbde74.pdf> [hämtad 2017-11-17].

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Chronology of Events in Afghanistan, July 2003*, 2004-04-01. Tillgänglig: <http://www.refworld.org/pdfid/407bd83c4.pdf> [hämtad 2017-11-17].

Voice of the Islamic Republic of Iran, Radiosändning, Mashad 2003-04-27, rapporterad av BBC Monitoring.